

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA
Izpitna pola 1

Slovnična enota

Ponedeljek, 4. september 2006 / 60 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero
ali kemični svinčnik, latinsko-slovenski slovar in slovensko-latinski slovar.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Številka v oklepaju pomeni točkovno vrednost naloge.

Odgovore z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, odgovor prečrtajte in napišite na novo. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 4 strani.

I. IZBERITE PRAVILNO OBLIKO.

(10)

1. Nero, cum ad montes Albanos _____, fumum incendii procul conspexit.
(a) perveniret (b) pervenerit (c) pervenisset
2. Nero voluit equum ad _____ duci.
(a) se (b) eum ipsum (c) eum
3. Mundus vult decipi, ergo _____!
(a) decipit (b) decipiatur (c) decipiat
4. Honestas mors _____ potior est.
(a) turpis vitae (b) turpis vita (c) turpi vita
5. Solum sapiens vere beatus esse _____.
(a) videt (b) videntur (c) videtur
6. _____ est rei publicae, non sibi prodesse.
(a) Consulium (b) Consulibus (c) Consules
7. Tarde est moenia munire _____.
(a) hostes appropinquant (b) hostium appropinquantium (c) hostibus appropinquantibus
8. Pyrrhus rex adversus Romanos elephantis _____ aciem usus est.
(a) ad perturbatam (b) ad perturbandum (c) ad perturbandam
9. Rex Philippus, cum _____ ludos iret, iuxta theatrum occisus est.
(a) spectans (b) spectatum (c) spectare
10. _____ vivendi cupiditate incensi omnes sumus.
(a) Beati (b) Beatum (c) Beate

II. POSTAVITE BESEDE V OKLEPAJH V PRAVILNO OBLIKO.

(10)

P. Vergilius Maro _____ (Andes, -ium) prope Mantuam natus est anno _____ (LXX) a. Chr. n. Primum _____ (Cremona, -ae) eruditus est, deinde, cum virilem togam accepisset, _____ (Mediolanum, -i) abiit, unde post breve tempus _____ (Urbs, Urbis) profectus est. _____ (LII) annos natus in Graeciam discessit, ut Aeneidi summam manum imponeret. Sed _____ (Athenae, -arum) in morbum incidit et, _____ (domus) rediens, _____ (Brundisium, -i) mortuus est anno _____ (XIX) a. Chr. n.

**III. IZBERITE POMENSKO NAJUSTREZNEJŠI VEZNIK IN POSTAVITE
GLAGOL V OKLEPAJU V PRAVILNO OBLIKO.**

(10)

1. Numquam imperator ita paci credat, (ne, ut, nisi) se non bello (praeparo)!

2. (Nisi, Cum, Quamquam) Hannibal venenum (bibo), Romanis traditus esset.

3. (Dum, Postquam, Etsi) Tarquinius Superbus Roma (expellor), rei publicae consules praeerant.

4. (Quoniam, Quamquam, Dum) vita sine amicis timoris plena (sum), ratio monet amicitias
comparare.

5. Cato in senatu cottidie proponebat, (ut, ne, donec) Carthago (deleor).

IV. SPREMENITE STAVČNE KONSTRUKCIJE PO NAVODILIH V OKLEPAJU.

(25)

1. Homines ex factis, non ex dictis aestimare debemus.
(SPREMENITE V PASIVNO OPISNO SPREGATEV.)

2. Perseverantia in omni genere militiae, maxime tamen in obsidendo urbes necessaria est.
(SPREMENITE V GERUNDIVNI SKLAD.)

3. Clade maxima in Germania accepta, Augustus dicere solebat: "Vare, Vare, legiones redde!"
(PARTICIPIALNO KONSTRUKCIJO SPREMENITE V ODVISNIK.)

4. Nihil deest viro nihil cupienti.
(PARTICIPIALNO KONSTRUKCIJO SPREMENITE V ODVISNIK.)

5. Cicero in senatu dixit: "Amplius non feram scelera Catilinae."
(SPREMENITE DIREKTNI GOVOR V INDIRECTNEGA.)

6. Socrates in carcere cum amicis deliberabat: "Utrum vivit animus post mortem an simul cum corpore moritur?"
(SPREMENITE DIREKTNI GOVOR V INDIRECTNEGA.)

7. Pyrrhus, Epiri rex, in Italiam venit ad auxilium Tarentinis ferendum contra Romanos.
(IZRAZITE NAMEN ŠE NA DVA NAČINA.)

V. PREVEDITE NASLEDNJE STAVKE V LATINŠČINO.

(25)

Enej je bil baje sin Trojanca (*Troianus*, *-i m.*) Anhiza (*Anchises*, *-ae m.*) in boginje Venere (*Venus*, *-eris f.*). Z očetom, sinom in tovariši je pobegnil iz Troje, da bi rešil svoje življenje. V Eneidi (*Aeneis*, *Aeneidis f.*) beremo, koliko (= *quot*) nevarnosti je moral prestati (*periculum subeo*), (ko) je plul po morjih (prevedi: *ploveč po morjih*). Vergilij piše, da so prišleki v ostrih bojih premagali Latine.
